

REDACȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

N-rii de Duminică pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

INSERTIUNILE:

pe 1 și 2 rânduri: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Resistența noastră.

(L-u.) Diagnostica situației e: că în loc să crească numărul luptătorilor în măsura primejdiilor ce vin din partea stăpânirii, azi ne aflăm într-o completă amortire.

Comitetul național, dela eșirea sa din temniță a dat o singură dată semn de viață: când s'a rupt în două. D'atunci încoace tot ce s'a făcut poartă pecetea unei rezistențe foarte slabe din partea noastră.

Si nu e vorba aci, ca să ne avântăm la acțiuni ca celea dintre anii 1892—1895. Nu! Dar' cel puțin să fie o luptă care să salveze aparențele și să nu ne prezentăm în fața adversarilor ca un popor fără nici un rost.

Căci, ne întrebăm, ce fel de popor suntem noi, dacă de 3 ani n'am știut să limpezim o situație încurcată nu pe cine știe ce mari chestiuni de principii, proprii a ține în ferbere națiunea mai mulți ani de zile, ci în urma unor considerante personale? Ce fel de popor suntem, dacă acum când norii se îngrămădesc în jurul nostru și perspectiva ni-se desinează în culori tot mai triste, zicem: ce fel de oameni suntem, dacă nici în ora a douăsprezecea nu ne trezim și nu înlăturăm pedecile ce se opun unui mers regulat în luptă, ca astfel forța de rezistență dacă nu să sporească, apoi cel puțin să nu scadă? Pentru-că dacă nu se va iniția o reculegere pe toată linia, suntem expuși, ca luptătorii să se tot împuțineze. Unii cad în urma loviturilor dușmane, alții se retrag oboșiți de multele hărțuiri și disgustați de intrigile de tot soiul.

Ear' această stare de decadentă este atât de evidentă, că adversarilor nostri politici, înverșunați și de altminteri, nu le trebuie tocmai mare îmbărbătare pentru a se arunca asupra noastră cu toată răutatea și cu hotărârea de a ne zdrobi.

Eată de ce e timpul oportun pe d'oparte, ca în presă să se abandoneze nenorocitul obicei d'a se căuta izvorul tuturor relelor dincolo, în România, și d'a se masca slăbiciunile de aici cu pretenție uneltiri și „tradări“ sevtrșite dincolo; ear' pe de altă parte fruntașii politici desbinați în urma tristelor întâmplări din ultimii trei ani, să se adune și să caute a stabili un chip de luptă care să scoată eară în evidență forța noastră de rezistență în fața tuturor atacurilor dușmanoase.

Ca mâne o să treacă și vara, așa că dacă nu se vor lua măsuri chiar d'acum, riscăm să ne ajungă toamna fără-ca să fi adaogat ceva la activul acestui an, în timp ce guvernul și-a făcut arme noi și multe pentru a paralisa ori-ce mișcare a naționalităților.

Să ne tragem deci seamă, și după ce am meditat, să luăm măsuri: întâiu pentru a stabili o bineînțeleasă și de nimeni contestată conducere, — ear' după aceea să se răspundă, printr'o

bună organizare, la toate actele de prigonire cu veditate acte de rezistență.

Pe teren economic s'a făcut deja un strălucit început. Toți fruntașii s'au adunat și stăut au ținut pentru-ca să ușureze starea materială a poporului. Ear' dacă în chestii economice s'au putut întruni peste șesezeci fruntași, de ce pentru stabilirea rostului politic al partidului național nu s'ar putea întruni tot atâția fruntași? Să fi perit oare până la așa grad simțul de datorie către cauza națională, încât să nu se mai găsească o mână de bărbați curagioși, ceri să ia drapelul în mână și falnic să-l poarte earăși? Să se fi uitat oare și nepăsării să fie dată cauza generală, obștească, și preocupăți să nu mai fie decât pentru afaceri bănești? Simțul de jertfă să fi perit oare dintre noi?

Nu credem. Ci speranțe avem, că inițiându-se o mișcare în sens de reculegere a forțelor de rezistență și strângere a rândurilor, aceasta la bun sfârșit are să ducă.

Eată de ce îndemnăm pe amicii nostri și pe toți Românii de bine, ca nu numai să se gândească la aceste chestiuni, ci când se va face apel la dinșii, să și răspundă cu încredere și bunăvoință bărbaților cari la organizare sănătoasă și muncă națională îi va chema.

E vorba de a găsi mijlocul potrivit pentru o lucrare care să angajeze toate elementele partidului național; după a noastră știre, în curând fruntașii neamului vor și fi invitați să chibzuească nu numai cum să mântuie onoarea drapelului, dar' să ajute cauza la isbândă.

Planurilor de tot soiul ale guvernului să opunem toată înțelepciunea noastră, ear' loviturilor ce zilnic ni-se dau, să opunem o forță de rezistență care să deștepte earăși respect în adversari. Altfel ne vor călca fără milă și ne vor bajocori în chipul cel mai umilitoriu pentru noi.

Din Austria. Din Viena se vestește: Conducătorii partidelor opoziționale germane s'au decis totuși a intra cu contele Thun în pertractări meritorice, dacă nu directe, cel puțin indirecte, asupra chestiunii limbilor, fără a stărui asupra desființării prealabile a ordonanțelor cehice. Din punct de vedere formal și principal fin, nu-i vorba, încă la această pretensie, în fapt însă au părăsit-o deja.

Fruntașii, ce-i drept, n'au hotărât încă de a primi o eventuală invitație a ministrului-prezident la convorbiri neobligatoare, dar' ei au emis din sinul lor doi delegați, cari să meargă la el. Ei au luat la cunoștință și în primire propunerile elaborate de guvern privitor la rezolvirea chestiunii limbilor, aducându-o și la cunoștința conferinței de fruntași.

În fapt, așa dar' „convorbirile neobligatoare“ au și început, deși numai prin bărbați mijlocitori; fruntașii partidelor nemțești au și supus astăzi propunerile guvernului unei discuțiuni de mai multe oare. . . .

Există deci earăși o mică speranță, că totuși se va ajunge la un rezultat îmbucurător pentru toți, numai pentru Unguri nu.

„Vama de sine-stătătoare“.

(A.) În jocul pehlivan și urit ce-l joacă Bănffy numai și numai pentru a prelunge „era defraudărilor“ și viciața a la Sodoma, atât cu țeara însăși cât și față cu austriei, pe cari se crede destul de cuminte a-i păcăli, una din fazele și hamisagurile lui este și întocmirea unui tarif autonom vamal pentru cazul, dacă n'ar reuși reînnoirea pactului economic cu Austria, ear' Ungaria și ar redobândi dreptul de a se deslipi economiceste de către celalalt stat al monarhiei și a-și înființa vama sa proprie, „vama de sine stătătoare“ ca și cu ori-care alt stat străin.

Din capul locului accentuăm, că întreagă această treabă nu este decât o apucătură obișnuită Bănffy-ana, un hamisag d'ale lui, praf aruncat în ochii naivilor, ceea ce va reieși clar din expunerile noastre de azi și viitoare, și se va dovedi prin desfășurarea întâmplărilor.

Încă în Decembrie trecut, Bănffy pusese unul din mameliile sei, *Enyedi Lukács*, să provoace guvernul de a elabora un tarif autonom vamal pentru cazul, când etc., dieta lui, cu celalaltii cu toți, primise propunerea; trei ministere se puseră imediat pe lucru și după 6 luni, la 16 c., Bănffy scoase în vileag elaboratul, împărțindu-l în aceeași zi foilor din Budapesta, care-l și publicaseră în n-rii lor dela 7 Iulie. Corespondentul din Budapesta al lui „N. Fr. Presse“, „prieteni intimi“ cu pașa dela Buda, cu nume de *Singer*, își procurase însă cu o zi mai înainte, pe o cale particulară și se înțelege prin corupție a la prietenul intim și meșterul seu, elaboratul, astfel că ziarul vienez îl publicase în numărul seu dela 6 Iulie. D'atunci, se înțelege, și pe drept, mare supărare domnește între presa patriotică și ministrul de comerț *Daniel*, căruia „P. Lloyd“ între altele îi spuse și că „nu știe pentru-ce adevărat e ministru“. Am amintit de incident așa numai în treacăt.

Tariful autonom vamal, așa cum este el întocmit, își poartă pecetea originii sale pehlivane și hamise pe tot trupul seu, în toate părțile și membrele sale: având a juca rolul de spărietoare — cel puțin în ochii patrioților naivi, ori celor-ce măsluiesc cărțile sub masă împreună cu Bănffy, deoarece acesta a pus-o la cale în mod ne serios — și încă nesincer, fățarnic, față-cu Austriacii, exagerează până la ridicol, în cât pufnește de ris lumea, toate taxele vamale, chiar și asupra unor astfel de produse ale naturii și ale muncii omenești, cari taxe ar fi spre păgubirea vedită acestor-fel de ramuri ale producției. Fiind convingși de acest scop și această tendință a elaboratului, nu ne vom opri, azi, de-ocamdată cu înșirarea cifrelor.

Se înțelege, că cei din Viena au și înțeles imediat rostul hamisagului și spre a liniști tot așa de imediat și pe lumea din Austria spăriată de publicarea în „N. Fr. Presse“ dela 6 c. a tarifului autonom vamal Bănffy-ian, guvernul austriac a publicat încă în aceeași zi, în foaia de seară a foaiei oficiale (nu oficioase) „Wiener Zeitung“ un comunicat — duș rece asupra capetelor de două categorii: celor spăriate în Austria, și celor înfălbentate din patria noastră. Expunând mai întâiu cu multă ironie fină, că guvernul unguresc a fost călăuzit în munca și pășirea sa desigur numai de grijile „unui om prevăzător“ și de aceea nevoind ziarul oficial a „intra în

aprecierea amănunțită“ a elaboratului, zice între altele, că:

„propunerile publicate arată în mod destul de gol însemnătatea unui războiu vamal“ . . .

„Avem convingerea fermă, pe care o confirmă tariful autonom vamal publicat încă și mai bine (încă o ironie subțire!) că interesele economice, financiare și politice din cele mai importante ale ambelor state vor duce cu toată siguranța la menținerea veche de vamă și comerțului comun, care, nu-i vorba, pot fi prezentate pe hârtie foarte ușor ca periclitate“.

(Nu știm, dacă din traducția noastră reiese ironia fină a întorsăturii înadins un pic scuite a frazei.)

„Fluctuat, non mergitur!“ — cu această veche zicală întrebuițată adese-ori asupra Austriei, încheie foaia oficială observările sale.

„Magyarország“ de atunci avea următoarea depeșă scurtă din Viena: „Publicația eșită astăzi în „Wiener Zeitung“ a stârnit în Viena senzație generală, căci se întâmplă numai extrem de rar, că foaia oficială să intre în polemă cu cineva“.

Ear' „Narodni Listy“, în n-rul dela 9 c., scriind la locul prim despre: „Comedianții vieții maghiare“, împrumutând acest titlu dela un roman al lui *Iókay*, începe astfel:

„Dacă vre-odată un juriu european va avea să-și pronunțe judecata: care popor posedă cele mai multe aptitudini pentru a înscena comedii politice — desigur Maghiarii vor dobândi premiul întâiu, căci comedia ce o joacă ei cu Austria dela 1866 încoace n'are fără îndoială pildă în istoria modernă și merită un studiu special. Tocmai și acum stăm în fața unei apucături minunate a comedianților vieții, celor neîntrețuți ai lui *Iókay*“.

Și foaia cehică sfârșește astfel:
„Dați înșfârșit odată șah fanfaronadelor înșelătoare maghiare prin cinste și prin putere!“

Încă sunt multe interesante de spus în chestia aceasta.

DIN ROMANIA

Dela Curte.

Vineri seara a avut loc, la castelul Peleş, un prânz, la care au fost invitați numai d-na Zoe Sturdza, d. ministru al cultelor și instrucțiunii publice și d-na Spiru Haret, și d. general Berendei, ministru de resbel.

După masă a fost serată intimă cu producțiune musicală.

Plecarea prințului Bulgariei,

AA. LL. Principele Ferdinand al Bulgariei și Principesa Maria-Luisa, împreună cu suitele lor, au părăsit Sinaia, cu un tren special, Sâmbătă la orele 9 dimineata.

Altețele Lor Regale au fost conduse la gară de către MM. LL. Regele și Regina și AA. LL. RR. Principele și Principesa României.

La gară erau față d-nii ministrii general Berendei, Spiru Haret și Ion I. Brătianu, Curtea regală, cum și publicul ales din Sinaia. N'a fost nici o paradă.

Toți ofițerii batalionului 6 de vânători

erau de asemenea prezenți și purtau deco-rațiunile ce li-au fost conferite de către A. S. R. Principele Ferdinand al Bulgariei. Comandantul batalionului, d. maior Christu, purta însemnele de comandor al ordinului „Alexandru”, ear căpitanii și locotenenții însemnele de oficier și de cavaler ai aceluiași ordin.

Trenul regal s'a oprit 30 minute la Cernavoda, pentru a permite Altețelor Lor Regale să viziteze podul de peste Dunăre, și a sosit la Constanța la oarele 5 seara.

După ce au vizitat portul, Principele și Principesa Bulgariei s'au imbarcat la oarele 6, pe vaporul „Principesa Maria” și la oarele 11 seara au sosit la Euxinograd, în Bulgaria.

Finanțele României.

Incassările pe exercițiul 1898 se anunță în chipul cel mai favorabil. Totalul încassărilor pe Aprilie 1898 s'a ridicat la cifra de 19,548.000 lei, sumă superioară tuturor încassărilor făcute în anii precedenți în cursul acestei luni.

Un alt fapt îmbucurător e, că încassările din toate veniturile sunt în creștere, afară de contribuțiunile directe, cari prezintă o scădere nelăsemnată și trecătoare de vre-o 35 mii lei.

Contribuțiunile indirecte au dat un plus de peste o jumătate milion; plusul dela căile ferate se ridică la 1,800.000; cel dela domenii la 354,000; monopolurile, veniturile ministeriului de interne, veniturile ministeriului de finace, sunt de asemenea în creștere; ear plusul veniturilor diferite trece peste 800,000 lei.

Incassările pe Aprilie sunt cu aproape 3,700,000 superioare celor din anul trecut.

Excendentul de încassări asupra plăților la finele acestei luni trec peste opt milioane.

Situațiunea exercițiului 1897—98 deasemenea s'a ameliorat în destul de simțitor. De unde la finele lui Octombrie 1897 diferența în minus la încassări față cu cele din anul precedent era de 14.400.000 lei, la finele lui Aprilie 1898 această diferență s'a redus la 2.100.000.

Hoții de păgubași

— Noue știri despre perirea Ungurilor. —

S'au năpustit asupra noastră ca să ne scoată mănecători de Unguri. Ziarele maghiare nu știu pentru a căta-oară cheamă

DELA SATE.

M'a prins un potop de ploaie la un sălaș. La sălaș erau trei familii cu o droaie de copii.

Se inserase vremea și nu era chip să străbat prin întunecime drumurile sparte, până în sat.

Și Văsălie gazda birșul mereu mă capaca să nu plec, că nu-i d'a umbra în cap de noapte și pe așa vreme pe răzoare. Placă la mine domnule, că Ileana și va face de cină și apoi e loc de dormit.

Las' că-i bine așa, gândi în mine. Un idil de pe puste nu e lucru de toate zilele pentru un orașan. M'am învoit.

— Ce să-ți faci de cină domnule, că Ileana știe ferbe, a slujit la domnul notarș. Avem pui de găină și de rață, de cari poftesti? și fripti ori papricaș?

— Să-mi faci Ileana o tocană de pui, așa românește cum îți face ție, slobozită pe zamă lungă și cu crumpene.

Apoi dacă domnul așa pofteste, o fi așa, reflectă Văsălie zimbînd pe sub mustețe.

Repede ca gândul fu gata tocana. Și ce tocană!

Cinci smei de copii se colăcesc pe lângă sobă, cu ochii țintîți la mine. Li ademenisem mai înainte cu creșterii. Cei mai îndrăzneți venira la creșterii și iute îndărăt la sobă, în doi era mai mare sfiala de mine

într'ajutor toate puterile cerești și ale guvernului, ca să nu lase elementul unguresc pradă Valahimeii, căci Valahimea are drăcești puteri și îți înghite pe Unguri de nici urmă nu le mai rămâne. Mai ales jurul Clujului și prin Banat Ungurii au băgat'o pe mănecă...

Adecă cum?

Ei maghiarizează astăzi fără un strop de rușinare pe toate căile. Până acum stăteau în slujba maghiarizării numai funcționarii mai de-a doua mână ai statului, dar' după cum s'a anunțat zilele aceste, toți ministrii au dat ordine de maghiarizare. Tot ei maghiarizează prin școlile de stat, prin matriculele civile, prin falsificarea statisticilor, prin presiunea morală, prin aventuroasa ligă de maghiarizare, prin kulturegylet-uri, prin legea de maghiarizare a comunelor, etc. etc.

Și ce să vezi: tot noi hoții de păgubași. Adecă ei ne fură și ne schimonosesc numele și se fălesc înaintea lumii mari că au ajuns la majoritate absolută a locuitorilor, și când colo tot noi hoții, noi, păgubașii.

E aceasta cea mai perfidă procedură în contra noastră, ce o urmează în timpul din urmă, cu ținta dublă de a agita în contra noastră și a-și legitima totodată volnicile nemai pomenite în vênătoarea lor după nume și suflete.

Ca să se vadă infamia, vom arăta noul plan ce îl urmăresc. Când deunăzi spuneau că elementul maghiar e primejdut între valahi, o spuneau pentru ca să îndemne pe ministru a crea școlile de stat în ținuturile noastre, și ministrul li-a ascultat rugărea. Acum însă au găsit deja alt mijloc de cucerire și îl recomandă atenției ministrului. Și e chestie numai de îndrăzneală, ca ministrul să îplinească și această dorință a lor și a opiniei publice maghiare.

Eată ce au nescocit din nou. „Budapești Hirlap” și după ea alte foi din capitală atrag atenția ministrului de interne, că biserică gr. ort. și cea gr. catolică au romanisat numele maghiare prin matriculele bisericești. Mai ales în comitatul Bihor, Arad, Timiș și Caraș-Severin. Romanisarea aceasta prin transcrierea numelor ungurești s'ar fi întemplat la ordinul episcopilor în cei 50 de ani din urmă, indeosebi pe timpul lui Bach, care ar fi favorizat procesul de estirpare a numelor ungurești. Atunci s'ar fi făcut din *Keresztes Christea* sau *Cherestesiu*, din *Rács* s'a făcut Rațiu, din *Lukács* Lucăciu etc. etc. Găsesc ei astfel o imensă mulțime de nume ce le sună cam pe ungerie, și despre cari socotese că se derivă dela Arpád și Tuhutum. Ba sunt destul de obraznice fițuicele ungurești să susțină, că sute

de preoți și învățători, a căror nume au fost romanisate, de sânge sunt unguri veritabili.

Auziți, vă rog, până unde merge mișelia. Unguri, noi născuți oameni de omenie și români de viță veche! Unguri, pentru că unele din numele noastre au nenorocirea de a suna puțin sëlbatice. Și se fac a uita lucrul de căpetenie, cum am ajuns noi la această nenoroci e. Uită foile maghiare, că era o vreme grea de iobăgie pentru Români, când iobagul era socotit de domnul ungur ca o netrebnică ființă, când îi sevrșia muncă de animal. De atunci datează aceste schimonosite polece, cinstiți apărători ai maghiarismului! Ați dat atunci la mulți oameni de omenie nume ungurești, dar' numele încă nu răpește simțul de cinste națională. Astfel explicați-ve lucrul! și astfel să vi'l explicați și peste 50 de ani, când din cei ce astăzi cu neomenoașă silă îi maghiarizați, vor răsări aprigi apărători ai românismului!

Dar' eată Maghiarii ce consecințe trag din faptul că mulți dintre noi au nume ungurești.

După-ce acuză pe preoți și învățători că ei sunt în prima linie vinovați, că numele ungurești se romanizează în matricule, chiamă într'ajutor pe ministrul, ca să pună capăt acestor stări. Eată cum contemplează „Budapești Hirlap” recucerirea numelor maghiare:

„Acest lucru nu poate rămânea fără îndreptare. Noi, ce-i drept, nu pretindem să introducem cercetare în contra celor ce au falsificat matriculele, ne îndestulim însă cu atâta, ca ministeriile de interne și de culte să pr'voace forurile bisericești și civile, ca toate acele nume, cari s'au schimbat dela 1867 încoace fără încuviințare oficială, să se considere de ilegale și să fie îndreptate în matricule după cum sunau mai înainte. Acesta este minimul ce-l putem pretinde în fața acelor acuze și denunțări ce valahii trădători de patrie zilnic ridică în străinătate în contra noastră.”

Pe cât de halnă le e intenția, pe atât de ridicole sunt pretestele în care și-o îmbracă. Ce mai umblați după mofturi, că vă romanisăm, că agităm în contra voastră și că aceasta vă îndeamnă să maghiarizați? Credeți că lumea nu știe de mania voastră, care a trecut în nebulie? Nici curajul faptelor voastre nu'l aveți? Vă temeți de urmări?

Da, temeți-vă!

„Sodoma”...

Din mai multe reproduceri ce le fac ziarele budapestane din foaia noastră aproape zilnic, concludem, că cetese cu strguintă chiar și cronicile culesc cu literele cele

mai mici, mai ales însă „Budapești Hirlap” ne învrednicește de această cinste colegială. Acum câteva zile dăduserăm primului nostru articol titlu de „Sodoma capitala maghiară”; se vede, că amintitei foi i-a plăcut mult, căci publică și ea, în nrul său de Marți, tot un articol de fond, cam cu același cuprins ca al nostru, dându-i titlu de „Budapesta pęcătoasă” și începînd astfel:

„Nu știu, fost-a Sodoma mai mare pęcătoasă decât Budapesta, dar' mă bucur, că judecata Dzească nu a trimis încă peste noi ploaia de pęcioasă...”

Și apoi răsfirește raportul poliției din Sodoma-Budapesta despre cele întemplate în luna Iunie, cari cad în competența providenței polițienești, raport în care se zice că „siguranța publică a fost îndestulitoare în luna trecută”.

Atacuri asupra vieții omenești au fost numai (!) 168, cu răniri mai mult ori mai puțin grave; făcînd reflexii asupra acestei cifre și înprejurărilor cari i-au dat naștere, „B. H.” urmează: „In ea nu s'cuprinși simcigașii; numărul lor încă se ridică la cel puțin doi pe zi; eaca numai eri s'au întemplat trei casuri de încercare de sinucidere. Ce fel de preț are așa dar' viața omului în acest oraș, unde oamenii nici pe sine înșiși nici pe alții nu 'i cruță?”

Furtișaguri anunțate poliției au fost 770, așa dar' pe zi: 26; dar' mult mai mare e cifra celor neanunțate, „temându-se păgubașii — zice „B. H.” — că și așa nu vor fi despăgubiți, pungașul nu va fi prins, ear' denunțatorul ar fi expus la mai multe vexațiuni pe la poliție și judecătorii...”

Despre bandele de hoți foaia povestește că încă sunt multe și așa de escelent organizate, încât pot pretinde un renume european, căci ori de câte-ori se produce undeva ceva mare furtișag, imediat lumea bănuiește că spărgătorii și hoții au fugit la Budapesta...”

Trecînd la *malversatiuni* (sikkasztások), la *paname*, *panamine*, *panamissime*, etc. nice că „statistica exactă despre acestea nu există, căci înstrăinătorii banilor administrativi nu sunt urmăriți din oficiu; de fraudarea este așadar' mai bine eis un fi de comerciu înfloritoriu, o faptă, care nu trebuie pedepsită...”

Raportul poliției nu amintește despre jucători de cărți înșelători, de și ei încă sunt un regiment întreg, ear' „din cercetările duse asupra lor, în casuri când sunt decoperiți, reiese, că nu-s mai puțin cu mai puțină nevinovăție de cât celelalte spelanci și lupanare...”

Căpitanul poliției se supără pe ziare, că sparie lumea cu povestirea astorfel de crime și apoi, zice, „o să creadă și lumea din provincie, că siguranța în capitală este di-

decât lăcomia banului, nu i-am putut face să se apropie de mine.

Ii invitai apoi la masă cu mine, dar' aici preveni sfilei lor protestul mamei, că pentru dînșii a făcut altceva.

— Ce li-ai făcut?

— Mămăligă cu lapte.

— Adă-o pe masă.

Ileana se scusa în dreapta și stînga, că copiii mănecă afară în tindă. Dar' eu nu slăbii din mămăligă până o puse pe masă.

— Așa Ileană. Asta-i a mea, ear' tocana fie a voastră. De va rămânea ceva din mămăligă veți mânca și voi mămăligă, altfel puneți-vă pofta în cuiu pentru astăzi.

Ileana se uită la bărbat, ear' acesta trage din umeri. Dapoi voia domnului să fie. Rid dînșii și rid și eu, și la aceasta voie bună se apropie și copiii la masa mare.

Intr'o clipită nu se auzia de cât soarbetul zămurilor și clonțanitura fălcilor. Măncăm pe întrecute. Eu mămăligă, dînșii tocană.

Devenise stomacul stăpân peste toți și stomacul nu știe carte. Inceță bontonul și eram toți filii naturei, la un blid și la o masă.

Copiii sëturați de jumătate de tocană și ținteau acum petensiv ochii la mămăliga cu lapte. Li cuprinsese grija că nu o să le rămână mămăligă cum mă vedeau mănecînd hălos. În aceste momente critice pentru dînșii depusei lingura. Ca la poruncă lăsară și dînșii lingurile din tocană și se postară

înaintea mamei lor la mămăligă, și apoi ține-te la îndopare de mămăligă.

Incepui apoi a filosofa. Fețele rumene și trupurile pline a celor cinci ficioșii mi-i înfățișau ca pe niște pui de bălauri.

Dela dînșii mă întorsei cu gândul la fețele palide și trupurile străvezie ale filor seclului din oraș.

Colo clocotește puterea primordială în vini, ici tremuriciul nervosității poartă timbrul vieții moderne, care după socoteala unor statistici într'un secol are să ducă în treagă clasa modernă în balamuc.

Acolo în masele poporului e puterea alcătuitoare, aici în sferile mai înalte puterea distrugătoare.

Pe aceste elemente enervate nu ne putem răzima, iată rațiunea pentru ce trebuie să înlesnim ridicarea filor din popor la starea inteligentă, prin stipendii și alumnate.

Aceea-ce avem și acum în inteligență bun și iubitor de neam, în mare parte e eșit din popor. Dar' generația eșită și din aceste sfere poartă deja timbrul civilizației moderne: enervația în trup și paralisa spiritului modern în suflet.

Să impremenim aceste elemente cu puterea primordială a filor naturei. Alfel ajungem pe soarta francezilor, pentru cari mai mare bătaie este scăderea îngrozitoare a populației în lipsa de nașteri, decât bătaia dela Sedan.

Pardon de digresiuni. Mă întorc la conac.

După masa veselă, aprinsesem cu Văsălie la țigări și ieșirăm pe sub streșină până când Ileana îmi va face patul.

Așa gândiam eu anume, că o să fie, ca să ne împărțim pe odaie și tindă, și noi și cele 4 cloște de sub pat și corfa cu 32 pui scoși, pusă lângă soba caldă în dricul verei, căci Ileana chiar în aceea zi copleșe pâne.

Reintrînd în casă, găsesc pe cei 5 ficioșii mai mari înșirați pe o poneviță și acoperiți cu sumanul lui Văsălie, de sub care numai capetele li-se vedeau, ca la niște pui golieși din cuiu.

M'a umflat risul, când zării acest cuib de copii. Copiii clipeau din ochi somnuroși până adormiseră înaintea mea.

În casă erau două paturi întocmite pe pari. Unul era să fie al meu. Pe acela era o perină și o dună de desubt, paplomă ca'n palmă. Pe celalalt era copilul cel mai mic cu Ileana, care făcea copilului bucure cu cei 32 pui din corfă.

Dela acest serviciu schimbă apoi Văsălie pe Ileana, care își sărută pe „dragul taichii” și îi bătea pulpele pline a copilului rostogolit pe pat, ear' sub pat mereu se misco-teau cele 4 cloce.

— Să ne culcăm dară, zisei.

— Bine, zise Văsălie, și cu aceea și luă buhaiul pe umăr pofindu-mi noapte bună și lăsându-mă în casa caldă în dricul verei cu Ileana, 5 copii, 33 pui și 4 cloște pe oaie.

— D'apoi ce o fi acum Ileană?

le mai defavorabile; acest renume prost este fi păgubitor pentru dezvoltarea capitalei, și apoi ar trebui să fie îndoit, ca să putem satisface tuturor pretensiunilor". Se vedea la iveală numărul celor isgoniți din țările motive, în luna Iunie din Budapesta, anume 2712, foaia observă: „Doar că toți aceștia socialisti, sau muncitori și cei blânzi, cari n'au agonisire de viață stabilă, ci . . . cea mai mare parte sunt făcători de rele obraznici, pripășiți din cauza colțurilor țării și ale străinătății".

Oglinda pe care a alcătuit-o căpitanul de brigadă despre moravurile Budapestei în luna Iunie, departe nu este desvârșit; dar, dacă d-șă crede, că această oglindă e bună și favorabilă Budapestei, grozav se înșală. În toate adevăratele reieșe, că orașul de căpetenie maghiar încă nu posedă acea populație statornică, ce o au alte orașe mari — *exceptând Constantinopolul* — mai bine se aseamănă cu acele orașe americane, cari deodată răsar și, etc. . . .

Astfel dar' după mărturisirea foaiei patriotice, Budapesta stă în punctul moralității cam la același nivel ca *Țărigradul* bulgăresc, din care fapt încă reieșe rudenția atât de cu drag și adese-ori accentuată de către patrioți, între elementul cel-ce era „singurul alcătuitor și susținător de stat", timp de 500 ani în Balcani și acela, pe care-l proclamă ca atare în Ungaria stăpânitorii nostri îngâmfăți, urghisiți.

Serata societății Petru Maior.

— Dare de seamă* —

După o amorteală de un lung șir de ani în viața socială a coloniei românești din Budapesta, a succes în sfârșit societății de lectură „Petru Maior" a arangia la 19 Maiu 1898 o serată literară-musicală împreună cu joc. Lumea românească atât din Budapesta, cât și din provincie a arătat un deosebit interes față de această încercare de manifestare a tinerimii. Apelul făcut de societatea „Petru Maior" a aflat răsunet la publicul românesc, care a contribuit cu dragă inimă la acoperirea cheltuielilor împreună cu aranjarea seratei.

Rezultatul, atât moral cât și material, a fost foarte mulțumitor. Subsemnații în numele societății „Petru Maior" ne împlinim o plăcută datorință, când venim să facem această dare de seamă înaintea Onoratului public românesc.

Înainte de toate ne luăm voie a exprima cele mai călduroase mulțumite Ilustrului patron Dr. Alexandru Mocsonyi de Foen, ear' pentru frumoasa încurajare, ce ni-a dat, li vom fi totdeauna recunoscători. Tot atât de prețios ni-a fost și sprijinul dat de gentilele domnișoare: Valeria Pop, Ecaterina Mezei, Clotilda Oltean și Virginia Gal

prin preagrațiosul concurs la serata-literară. Le exprimăm și pe această cale cele mai sincere mulțumite.

Resultatul material e următorul: A.) Venitul: I. Donațiunea Ilustrei familii Mocsonyi de Foen 100 fl.

II. Incasări pentru bilete de intrare, vândute seara la casă 136 fl.

III. Suprasolviri: dl D. Manno 10 fl.; Ilustr. Ss dl Andr. di Frâncu, jude la curie 8 fl.; Ilustr. Sa dl Ioan Mezei, jude la curie 5 fl.; Dr. Dumitrescu, medic 5 fl.; George Groza 5 fl.; Ioan Gall 5 fl.; Ilustr. Sa dl Iosif Pop, jude la curie; Dr. Emil Babeș, Dr. Emil Mariș, Dr. G. Vuia, Dr. G. Bilașcu, George Bogoviciu, Constantin Sotir, George Breban, câte 3 fl.; baron Aureliu Pop, Iustin Ardelean câte 2 fl.; Dr. Florentin Mihalyi, Iuliu Moldovan câte 1 fl. Suma 68 fl.

IV. Contribuiri: Ilustr. Sa dl Iosif Gall, membru în casa magnaților; „Detunata", institut de credit și economii în Bucium, câte 10 fl.; Ilustritatea Sa dl Nicolae Popa, episcop (Caransebeș); Gregoriu Ratz, secretar în ministerul de finanțe (Budapesta); Gavriil Virtic, jude reg. pens. (Bistrița); Dr. Petru Teghe, adv. (Timișoara); Ioan Muntean (Hateg); Dr. Lazar Simon, adv. (Ciacova); familia Stănescu (Brașov); Elena Pop Hosszu-Longin (Deva); N. N., N. N. (Budapesta), Dr. George Dobrin, adv. (Lugoj); cav. Constantin de Steriu, bancher (Brașov); Ioan Măcellariu, mare proprietar (Mercuria) câte 5 fl.; Magnifica Doamnă Constanța Dunca de Siehiau (Budapesta); Bela Pétery (Pusztá Hidegkut); doamna Emma Dumbrava (Dobrițin) câte 4 fl.; Valeriu Pop (Cluj); Ioan Petric, protopop gr. or. (Brașov); Florica Steriu (Knéz); Gavril Trif (Szabadka); Carolina Muntean (Sibiu); Dr. Ioan Dămian, adv. (Dețta); Ioan Leményi (Brașov); Ioan Măcellariu, notar (Apold); Teodor Simon, prof. (Năsăud); Constanța Dănilă (Hunedoara) câte 2 fl.; Ioan Urzicean (Gyergyó-Békás) d fl. Suma 118 fl.

V. Incasări dela bilete vândute în provincie: D-șoarele *Virginia Pușcariu* și Elena Adamovici (Abrud) dela: Mihaiu Cirlea 2 fl.; Alexandru Flîp, adv. 5 fl.; Dr. Laurențiu Pop, adv. 5 fl.; Alexandru Danciu 1 fl.; Nicolae Băieșan, preot 2 fl.; Dr. Enea Draia, adv. 5 fl.; Anna Adamovici 5 fl.; P. Macaveiu et Comp 1 fl.; Sofia Pușcariu 1 fl.; Alexandru Ciura 2 fl.; Ianăș Giurchescu, proprietar de mine 2 fl.; Dr. Alexandru Borza 1 fl. 50 cr.; Dr. Vasilie Fodor 2 fl.; Aurelian Danciu 2 fl.; Nicolae Adamovici 2 fl.; Suma 38 fl. 50 cr.; d-șoara *Georgina Bucșa* (Blaj) dela: Aureliu Solomon 2 fl.; Maria Vlăssa 2 fl.; Ioan F. Negruțiu 5 fl.; Vasiliu Oltean 2 fl.; George Mezei 2 fl.; Brut Hodoșiu 2 fl.; Basil Turcu 2 fl.; Dr. Vasilie Hosszu 2 fl.; Emil Vespien 1 fl.; Alexiu Pop 1 fl.; Leontina Darvas 1 fl.; N. Popescu 1 fl.; I. German 1 fl.; N. N. 50 cr. Suma 24 fl. 50 cr. (Va urma.)

Pentru dănsul femeia e un subiect al voluptății, „Eva" a devenit termenul tehnic al femeii moderne. În „Eva" școalei naturaliste noțiunea mamei n'are o însemnătate etică, e un simplu incident neplăcut în parcursul evoluțiilor naturii.

Eată deosebirea între fiii și ficele naturii și fi și ficele naturalismului modern.

Două elemente se sbat în om ca și într-o cușcă de lei. Elementul cel bun cu elementul cel rău. Problema civilizațiunii e să cultive elementul cel bun, ca să devină dominant peste ființa omului. Naturalismul măiestrit, scormonește artificial elementul cel rău din om, îl menajează cu lustrul artei și-l face dominant peste ființa omului, cu un cuvânt nu e naturalism, ci denaturalism.

Cel mai bun antidot al paroxismului naturalistic e studii filor naturii, care descopere adevărata natură omenească, așa cum a lăsat-o Dumnezeu și intactă de arta vieții.

Ce bine ar fi dacă și cocoanele ar mai umbla la sate. . .

Uncheașul.

NOUȚĂȚI

Arad, 13 Iulie n. 1889.

In contra părintelui Mangra tipă toate foile ovreiești și maghiare de aici și din Budapesta. Cele din Budapesta au știri telegrafice, ear' cele de aici rapoarte lungi, asupra modului cum părintele Mangra a apărât o cauză atât de importantă bisericească-națională. Comentariile făcute de aceste foi sunt pline de otravă și calumnii la adresa „agitatorului valach". Ear' când aceste foi turbă, noi motiv avem să fim veseli.

Dar pentru biserică. Credinciosul bisericei gr. ort. Ioan Mihai din comuna *Agârbicium*, delângă Mediaș, ne scrie în numele poporului de acolo, că dl Ioan Dorca, fost director al școalei capitale din Săcele a dăruit pe seama bisericei din Agârbicium suma de 150 fi, pentru care faptă creștinească i-se aduce pe această cale mulțumită.

Maghiarisarea Maramureșului. Ziarele maghiare comunică la loc ascuns următoarea laconică știre: „*Tinuturile române și rutene ale comitatului Maramureș earăși primesc o mulțime de școale de stat. Ministrul Wlassics a dispus ridicarea a 21 școale de aceste. Zidirea se începe deja în vara aceasta.*" — Eată cum se știe da Wlassics de minciună. Când cu discuția bugetului declarase, că de aci înainte va crea școale de stat mai cu seamă unde ținuturile sunt compacte maghiare, când colo el se mărginește exclusiv la ținuturile locuite de naționalități. Se vede că chemarea unui ministru maghiar este, de a declara una în dietă, expus critice publice, și a face alta, unde e mai puțin controlat. O unguerească duplicitate!

„**Anarchie în comitatul Sibiului.**" Sub titlul acesta „*Egyetértés*" de Duminecă și după el alte ziare, comunică într-o lungă scrisoare din Sibiu știri despre irregularități de administrație. Se ridică jalbă grea mai ales în contra notariului Popa Nicolae din Săsăuș. În general știrile sunt exagerate. Privitor la amintitul notariu înse acusele ridicate sunt grave. Atragem atențiunea forurilor superioare competente.

Bancrotul contelui Zichy. Foile maghiare „*Országos Hirlap*" și „*Magyar Ujság*" scriu, că contele Zichy Nándor a căzut jertfă partidului poporal-catolic. Ca șef al acestui partid ar fi sprijinit adec te materialicește agitațiunile în interesul partidului, în-cât acum ar fi ajuns în poziția de a-și vinde ultimul seu domeniu, ca să poată acoperi lipsurile. Foile partidului însă desmint știrea aceasta.

Asociațiunea în Zlatna. Precum deja s'a anunțat, despărțământul Abrud al Asociațiunii transilvane își va ținea adunarea generală în anul acesta în Zlatna, în 5/17 Iulie. Cu ocazia aceasta se va da și un Concert, căruia va urma joc. Concertul se va aranja de cătră dl Iacob Mureșan, prof. de muzică în Blaj. Cei ce doresc a participa și doresc a fi încuartați să se adreseze dlui protopop Iuliu Montani.

Himen. Dșoara Augusta Rece din St. Anna-Mureșană și dl Ilie Stoicovici din Iliu-Mureșană anunță fidațarea lor.

Se caută un advocat român în Cubinul timișan Din ievor demn de încredere un fruntaș *ne-român*, care însă dorește înaintarea locuitorilor români din Cubinul timișan, ne scrie că un advocat român ar fi foarte binevenit în Cubin și ar avea toate garanțiile de a ajunge chiar la stare bună materială, contribuind în prima linie la ajutorarea și înaintarea poporului român. — Celce ar avea de gând a primi acest post de sentinelă, ca să ferească poporul nostru de exploatarea străinilor, să se adreseze re-

dațiunei noastre, căci bucuros îi vom numi persoana cu care să se pună în conțelegere.

Alte esundări. Ni-se scrie din Sighișoara, că în urma ploilor de mai multe zile Târnăva-mare a eșit din alvie și a înămolit ținuturi întregi, mai ales ținutul din jurul comunei Micasasa, din sus de Blaj. Pagubele sunt mari, ce a lăsat ghița a nimicit apa.

Cum se îmbogățesc ovreii. Ziarele maghiare anunță următorul cas. În comuna Leta mare trăia până mai zilele acestea o femeie, care réu s'a dat stricăciunei, petrecând toată vremea în cărciuma lui Itzég cu porția de rachiu amănă, e avere frumoasă a femeii bețive a ajuns astfel în mâinile lui Itzig, care și-a și transcris-o pe numele seu. Dar ca să mai poată face chilipir, ovreii i-a dat sfatul să se înscrie la reuniunea de înmormântare. Bețiva a făcut și lucrul acesta, ear' după ce a isprăvit banii de tot, a murit moarte grabnică și ovreii a încasat după ea o sumuliță frumoasă. Satul însă a găsit ceva suspect în moartea grabnică a femeii și a făcut arătare în contrașlui Itzig, că a otrăvit-o. Tribunalul a dispus exhumarea femeii bețive și dețnerca ovreiiului.

Med. univ.

Dr. Nicolae Comșa, Karlsbad

„Weinhaus" Sprudel-Gasse.

Păziți-vă sănătatea! Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturai, durere de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele Kneippiane.

Se pot căpeta de-adreptul sau prin postă dela farmacia dlui Dr. Iulius Schopper în Oravița (Krassó-Szörény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

P i a ț a.

	Arad	B.-Pesta
Grâu	fl. 10.50	fl. 9.04
Cucuruz	4.80	5.56
Orz	7.80	6.—
Săcară	5.50	6.72
Ovăz	7.—	6.75

ULTIME ȘTIRI

Răsboiul.

Madrid, 11 Iulie.

Dispoziția spre a încheia pacea crește mereu; și majoritatea ministrilor este pentru pace.

Statele Unite pun ca condițiuni: cedarea insulelor Cuba, Puertorico, precum și a unui port maritim dela insulele canarice; despăgubire de răsboiu în suma de 1 miliardă 200 milioane de franci, în sfârșit insulele Filipine lăstate ca zalog în mâinile Statelor-Unite până la răspunderea sumei de despăgubire.

Madrid 12 Iulie,

Ministrul-president Sagasta a depus eri în mâinile Reginei-regente demisiunea cabinetului; ca motiv al demisionării se dă divergența de păreri între ministri asupra oportunității și a condițiilor de pace.

Londra 12 Iulie.

După știrile sosite aici, orașul Santiago s'a predat azi în condițiuni puse de Americani, anume: ca Spaniolii să iasă din oraș cu armele lor.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.

Redactor responsabil: Ioan Russu Șirianu.

Jegyzőkönyv.

Felvéve Aradon 1898 évi július hó 11-én a Pop C. István ügyvéd és Benedek Arpád hírlapíró urak között felmerült lovagias ügyben.

Jelenlévők az alólírottak.

Dr. Deák Lajos ügyvéd és Sugár Jenő ügyvédjelölt urak Benedek Arpád úr megbízásából újból előterjesztik a Stauber József és Vas Géza hírlapíró urak által, mint felük előbbi megbízottjai által előadott elégtétel-kérést, mely szerint Benedek Arpád úr, mint az „Arad és Vidékének“ jelenleg szerkesztő helyettese, a felelős szerkesztő Tiszti Lajos úr ez idő szerint beteg lévén, Pop C. István dr. úr azon az aradi „Panama“ végtárgyalása alkalmával tett (f. hó 9-én) az „Arad és Vidék“ „engem és senkit sérteni nem képes“, elégtételt kér.

Dr. Pop C. István úr megbízottjai, dr. Suciú János ügyvéd és dr. Marta Sándor ügyvédjelölt urak, érdemleges nyilatkozattétel előtt feleletet kérnek azon kérdésre, hogy Benedek Arpád úr-e a szerzője az „Arad és Vidék“ f. hó 9. számában megjelent és Pop C. István ellen személyes támadást magában foglaló közleménynek, vagy sem, mivel ezen közlemény folytán tette a fent jelzett kijelentést?

Benedek Arpád úr megbízottjai kijelentik, miszerint a szerzőség kérdése szerkesztőségi titok, mi az újságíró a hivatalos titok erejével köti, a minnek bár anyagi szabálya nincsen, de igenis fenáll erre vonatkozólag az újságírás belső törvénye, annyival kevésbé lehet indokolt e titok megszegése, mert Pop C. István úr, minden indokolás nélkül, használta a törvényszék nyilvánossága előtt említett passzust, e kérdésre tehát a választ megtagadják.

Dr. C. Pop István megbízottjai kijelentik, miszerint a kért felelet megtagadása folytán, megbízatásukhoz képest már most felüknek az elégtételkérésre vonatkozó válaszát, mely írásba is foglalva a jegyzőkönyv kiegészítéseként ide mellékeltetett közölve — részükről a tárgyalást és ezzel az ügyet befejezettnek nyilvánítják.

Benedek Arpád úr megbízottjai e kijelentést tudomásul veszik

Ezzel a jegyzőkönyv berekesztetett s aláíratott azzal, hogy a tulajdonon történt törlés aláírás előtt történt.

Kmf.

Dr. Suciú János, Dr. Marta Sándor,
mint Dr. Pop C. István úr
megbízottjai

Sugár Jenő, Dr. Deák Lajos
mint Benedek Arpád úr
megbízottjai.

*

Benedek Arpád úr megbízottainak átadott válaszm az következő:

Tekintettel arra, hogy a folyó hó 9-én a törvényszék színe előtt az „Arad és Vidék“ című lapra vonatkozólag tett azon kijelentésemet, hogy az „engem és senkit sérteni nem képes“, kifejezetten ama lap aznapi számában direct ellenem intézett támadás ellenében és folytán tettem;

tekintve, hogy az ellenem intézett hírlapi támadás szerzőjéül Benedek Arpád urat mindaddig, míg ő maga be nem ismerné, miszerint ő írta, vagy közölte azt, — tekintenem nem lehet; ugyanis ha őt venném szerzőül, ugy ezzel olyanul kellene őt tekintenem, ki azon tényével, hogy ellenfele ellen elégtétel kérés után és folyamatban lévő lovagias ügy befejezése előtt hírlapi személyes kirohanást intézett — örökre diskvalifikálta magát; — ha pedig nem ő a jelzett támadás szerzője, ugy teljesen jogosulatlan a részéről jött viszonzást magára vonatkoztatni és ezért elégtételt kérni; ellenben ha a lappal való identifikálás czimén kér Benedek Arpád úr elégtételt, ugy akkor el kell fogadnia és viselnie a lap inkorrekt támadásából folyó következményeket is;

tekintetve, hogy az, egyedül maga az „Arad és Vidék“, mint hírlap ellen irányuló fent idézett kijelentésem a lap morális súlya tekintetében tett oly egyéni vélemény nyilvánítást képez mely általánosságánál fogva egyes személy egyéni becsülete ellen irányuló sértésnek nem minősíthető, az pedig hogy egy lap alkalmazottjai lovagias ügyek provokálásával próbálkozzanak lapjuk szerintem rég eljátszott erkölcsi súlyának elismerését tőlem kérészkölni, képtelen és megengedhetetlen vállalkozás lenne, melyre reagálni magam egyáltalában kötelezettnek nem tartom;

tekintve, hogy az a lap a melyre fenti kijelentésemet vonatkoztattam, s a melylyel Benedek Arpád úr magát jogtalanul azonosítani kívánja, folyó hó 10-ik számában is az inkorrekttségig menő oly közlést hoz a tegnapi napon befejezett előbbi lovagias ügynek mikénti befejezéséről, mely közlésnek tendenciája nyilvánvalóan oda irányul, hogy eltakarja a nyilvánosság elől azt, miszerint én csak annak folytán vontam vissza a „tendenciozus hazugságok“ szavakat, hogy Benedek Arpád úr megbízottjai előre bocsátottan kijelentették, miszerint ama közlemény, a melyre ezen szavakat vonatkoztattam, valóban téves volt és helytelenül Benedek Arpád úr tudtán és akaratán kívül tétetett közé — már pedig, ha Benedek Arpád úr a lappal magát azonosítja, ugy viselni tartozik a lapnak ép a köztünk fenforgó ügyben tanúsított ezen inkorrekt magatartásának következményeit is;

tekintve, hogy egyébként is azon körülményről, miszerint Benedek Arpád úrnak, mint az érintett hírlap belső munkatársának nem csak kötelességében állott, de módjában is volt megakadályozni az őt is oly közléstől érintő ügyben minden ferdítést, amit azonban a történetből kitűnőleg nemcsak hogy meg nem tett, de sőt beszerzett információ szerint az „Aradi Közlöny“-ben megjelent és hason szellemben elferdített közlés is az ő egyenes információja alapján került napvilágra;

mindezeknél fogva azon meggyőződésre jutottam, hogy Benedek Arpád úr eljárása a komoly és jogos elégtétel kérés minden attributumát és előfeltételét nélkülözi s hogy valójában nem egyéni becsületének megvédésére lép fel, hanem virtuskodással akar engem nehéz és felelősségteljes védői tisztemben megzavarni és ügyvédi immunitásomban zaklatni, — miért is újabb elégtétel kérését mint indokolatlan és jogtalan zaklatást visszautasítom.

Az „Aradi Közlöny“ e jegyzőkönyvek közzé tételét megtagadva így ehelyütt tartottam szükségesnek azokat egész terjedelmükben közzé tenni. Azok tartalmából meggyőződhetik mindenki, hogy én Benedek Arpád úr első kihívását, habár védői immunitásomra való hivatkozással a visszautasíthatam volna, feltétlenül elfogadtam és elégtételadásra készen nyilatkoztam.

Az ügy lovagias elintézése után Benedek Arpád úr újból alkalmazkodott. Hogy miért utasítottam vissza ezen újabb kihívását, e jegyzőkönyvek indokolják. A jobb érzésűek igazolni fogják eljárásomat, hogy ilyen fajta egyénnel lovagias ügyet tiszteséges uton elintézni lehetetlen.

Arad 1898 Iulius 12.

Dr. Pop C. István
köz- és váltó ügyvédi

Concurs.

193 2-3

Direcțiunea institutului de credit și economii „BIHOREANA“ societate pe acții în Oradea-Mare deschide concurs la posturile următoare:

1. Un post de contabil dotat cu un salariu anual de 1000 fl.

Cei ce doresc a recurge pentru acest post au să documenteze, că au terminat academia comercială cu succes, că știu atât în conversație cât și în scris limba română, maghiară și germană și pe baza acestor noștințelor câștigate sunt în stare a conduce întru toate de sine stătător contabilitatea institutului. Totodată contabilul ales de direcțiune va avea să depună o cauciune de una mie floreni, în numerar sau în hârtii de valoare sau hipotecă.

2. Un post de cassariu dotat cu un salariu anual de 800 fl.

Cei ce doresc a recurge pentru acest post au să documenteze, că pricep și contabilitatea și totodată au să depună o cauciune de 1000 fl. în numerar sau în hârtii de valoare admise spre acest scop de direcțiune.

În cas de lipsă, drept cauciune se primește și hipotecă de tot sigur și acomodată spre acest scop.

Recursurile provăzute cu carte de botez și cu toate documentele trebuincioase și adresate direcțiunii sunt a se trimite la adresa subsemnatului president al direcțiunii în Oradea-mare cel mult până în 25 Iulie 1898 st. n.

Posturile de contabil și cassariu vor fi de a se ocupa la termenul fixat de direcțiune și comunicat cu respectivii funcționari îndată la alegerea lor; ear' salariale li-se vor pune în curgere numai dela timpul când vor intra în serviciul institutului.

Totodată li-se pune în prospect acelora, cari vor fi aleși de către direcțiune în posturile sus amintite, că salariale li-se vor mări îndată la bilanțul primului an de gestiune va arăta un rezultat îndestulitor și profitul curat al institutului va concede urcarea acelora.

Dat în Oradea-Mare din ședința direcțiunii institutului de credit și economii „Bihoreana“ societate pe acții, ținută la 4 Iulie 1898 st. n.

Iosif Vulcan
president al direcțiunii.

Dr. Coriolan Pop
director-executiv.

A apărut!!

și se află de vânzare la administr. „Tribuna Poporului“.

„JUVENILA“

proșă și versuri de Sextil Pușcariu (264 pag. 3 ilustr.)
cu prețul de 80 cr. plus 3 porto postal.

(186) 5—10

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI“